

Dosarul nr. 2ra-305/22

2-20099932-01-2ra-04032022

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud: C. Prisacari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursul declarat de către Badali Vladimir, Cotelea Angela și Cernopițcaia Elena,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Badali Vladimir, Cotelea Angela și Cernopițcaia Elena împotriva lui Chiriac Efim, Primăria municipiului Edineț și Consiliul Orășenesc Edineț cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberarea porțiunii de teren ilegal acaparate, obligarea Primăriei municipiului Edineț de a elibera un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Badali Vladimir, Cotelea Angela și Cernopițcaia Elena și a fost menținută hotărârea din 05 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 17 august 2020, Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena, prin intermediul reprezentantului lor, avocatului Martin Vasile au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chiriac Efim, Primăria mun. Edineț și Consiliul Orășenesc Edineț solicitând anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberarea porțiunii de teren ilegal acaparate, obligarea Primăriei mun. Edineț de a elibera un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren și încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că sunt locuitori și proprietari ai locuințelor situate în blocurile etajate cu mai multe locuințe, cu nr. 22 și nr. 24 de pe str. Independenței, mun. Edineț și chiar din momentul de când s-au dat în exploatare aceste două blocuri locative, în spatele lor agentul economic, care a construit blocurile, a construit pentru fiecare familie câte o mică încăpere, destinată necesităților gospodărești cum ar fi, păstrarea instrumentelor de lucru, lemne/cărbune pentru foc etc. Aceste încăperi erau construite la hotarul gospodăriei pârâtului Chiriac Efim, care și el la rândul lui, a construit un sarai pe suprafața sa de teren.

Au menționat reclamanții că, în luna mai 2020, făcând careva lucrări de reamenajare a secției sale din anexa comună, au fost atenționat de pârâtul Efim

Chiriac, precum că acel sector de teren îi aparține lui cu drept de proprietate privată. Mai mulți locatari ai blocurilor în cauză, s-au adresat cu cerere la Primăria mun. Edineț, unde au aflat că prin Decizia nr. 452 din data de 25 septembrie 2001, pârâtului Chiriac Efim, i-a fost eliberat titlu de autentificare a dreptului de proprietate pe terenul cu suprafața de 0,0729 ha, în care este inclus terenul cu suprafața de 163,32 m.p. de care se foloseau dâșii, reclamantii Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena pe parcursul multor decenii, fără a deține dreptul de proprietate.

Au susținut reclamanții că, au rămas uimiți de ilegalitatea produsă încă 19 ani în urmă de fosta administrație (primarul de atunci) a or. Edineț și îndrăzneală fără margini a pârâtului Chiriac Efim.

Au indicat reclamanții că, pârâtul Chiriac Efim intenționat și cu rea-voință a tăinuit faptul acaparării ilegale, timp de aproape 19 ani a porțiunii respective de teren, deoarece cunoștea că a fost ilegal împrumțat cu cei 163,32 m.p., probabil mizând pe trecerea anilor și expirarea termenului de prescripție de la eveniment.

Au afirmat reclamanții că, deoarece abia în luna mai 2020 au aflat despre ilegalitățile admise de Primărie, sunt în drept să solicite repunerea în termenul omis nu din vina lor, dar din vina pârâților Chiriac Efim și a Primăriei Edineț.

Au considerat reclamanții că pârâții, Primăria mun. Edineț și Consiliul mun. Edineț, în mod ilegal l-au împrumțat pe Chiriac Efim cu un sector de teren cu suprafața de 163,32 m², care depășea cu mult hotarele grădinii lui, de care nicicând nu s-a folosit și de care, de fapt, anume reclamanții s-au folosit până în primăvara anului 2020, iar până la ei părinții lor, de la darea în exploatare a caselor etajate, în care locuiesc pe str. Independenței, nr. 22 și nr. 24 din anii 60 ai secolului XX. Astfel, sunt ilegal deposedați de loturile de teren deținute legal și prin hotărârea judecătorească urmează să le fie restabilit dreptul asupra terenurilor, pe care le-au deținut și folosit ei și părinții lor, decedați în jur de cinci decenii, iar titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele Chiriac Efim eliberat prin decizia Consiliului orășenesc Edineț, nr. 452 din 25 septembrie 2001, urmează a fi anulat, cu atât mai mult că conform copiei de arhiva din 10 iulie 2020 eliberată de Serviciul Arhivă al raionului Edineț, în dosarul proceselor-verbale ale ședințelor Consiliului orășenesc Edineț, pe anul 2001, Decizia nr. 452 din 25 septembrie 2001, nu figurează.

Au solicitat reclamanții declararea nulă a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele Chiriac Efim Mihai, eliberat în baza Deciziei consiliului or. Edineț, nr. 452 din data de 25 septembrie 2001, ca vădit ilegal, obligarea lui Chiriac Efim Mihail, să le elibereze porțiunea de teren ilegal acaparată cu suprafața de 163 m.p. pe care reclamanții au posedat-o și au folosit-o până în luna iunie 2020, timp de 5 decenii, obligarea Primăria mun. Edineț să-i elibereze un nou titlu cu suprafața de teren de lângă casa de 0,0566 ha, așa cum de fapt a deținut și se deține real, să fie încasate de la pârâți toate cheltuielile suportate de reclamanți, legate de soluționare litigiului dat, conform bonurilor de plată anexate.

Prin hotărârea din 05 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, acțiunea depusă de Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost încasat din contul lui Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena în beneficiul lui Chiriac Efim, suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. A fost încasat din contul lui Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena în beneficiul statului suma de 200 de lei cu titlu de taxa de stat.

La data de 16 martie 2021, Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena au declarat apel nemotivat, iar la data de 17 iulie 2021 au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 05 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea.

Prin decizia din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena și a fost menținută hotărârea din 05 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost dispusă corectarea erorii mecanice din decizia Curții de Apel Bălți din 23 noiembrie 2021, și s-a indicat în decizia Curții de Apel Bălți, data emiterii hotărârii instanței de fond în loc de „06 februarie 2021” data de „05 februarie 2021”.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a stabilit circumstanțele faptice ale litigiului dat, a apreciat probele conform art. 130 Cod de procedură civilă și a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a constatat că reclamantii/apelanții Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena nu și-au confirmat interesul și nu au prezentat probe că ar dispune de careva drepturi reale asupra respectivului teren. Or, ultimii nu dețin și nu au deținut dreptul de proprietate sau careva alte drepturi reale asupra terenului în litigiu cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0,0729 ha, amplasat în r-nul Edineț, str. Alexandru cel Bun, 1. Or, actele cauzei denotă că proprietarul de jure și de facto al bunului imobil sus menționat este Chiriac Efim, în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat în baza Deciziei Primăriei mun. Edineț nr. 452 din 25 septembrie 2001, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de teren cu nr. 2434 la data de 17 decembrie 2001, eliberat la data de 21 decembrie 2001 și înregistrat în Registrul bunurilor imobile la 23 decembrie 2001.

Instanțele ierarhic inferioare au constatat că reclamantii/apelanți dețin cu drept de proprietate construcții accesorii, situate în vecinătatea terenului înregistrat cu dreptul de proprietate după Chiriac Efim, amplasate pe terenurile identificate cu nr. cadastrale xxxxx și xxxxx și care potrivit înregistrărilor efectuate aparțin Administrației Publice Locale.

Totodată, instanța de apel a conchis că instanța de fond întemeiat a respins cerința reclamantilor cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 9000 de lei.

La data de 07 februarie 2022, prin intermediul Oficiului Poștal, Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din 05 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, atât prima instanță cât și instanța de apel nu au constatat pe deplin toate circumstanțele cauzei, instanța de apel și prima instanță au făcut referire doar la faptul că nu au fost proprietari ai bunului imobil, dar la faptul posesiunii bunului imobil nu s-au referit.

A remarcat că instanța de apel și instanța de fond nu au luat în considerație faptul că Chiriav Efim nu și-a realizat dreptul de proprietate asupra sectorului de teren cu suprafața de 163,32 m.p. de care dînșii s-au folosit timp de zeci de ani, intimatul tăinuind faptul că ar fi proprietar al porțiunii de teren cu suprafața de 163,32 m.p.

Au menționat recurenții că nu au putut privatiza aceste încăperi odată cu privatizarea apartamentelor, deoarece cu toate că aceste încăperi (sarai) erau construcții capitale nu au fost înregistrate la timpul convenit la Biroul de inventariere tehnică actual Serviciul Cadastral.

Au considerat în conformitate cu art. 487 alin. (1) din Codul civil sunt posesori de bună credință al bunului imobil, iar în conformitate cu art. 491 alin. (1) prin Decizia nr. 452 din 25 septembrie 2001 a Primăriei Edineț au fost deposedați de bun, iar despre decizia în cauză au aflat abia în primăvara a. 2020.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 23 noiembrie 2021, și a fost expediată participanților la proces la data de 21 decembrie 2021 (f.d. 166), fiind recepționată de recurentul Badali Vladimir la data de 27 decembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d. 171).

Astfel, recursul declarat la 07 februarie 2022, este în termen.

La 04 martie 2022 în adresa intimațiilor Consiliul și Primăria or. Edineț și Chiriav Efim a fost expediată copia recursului declarat de Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 189).

Prin referința depusă la data de 23 martie 2022, Chiriav Efim a solicitat a considera inadmisibil recursul declarat de Badali Vladimir, Cotelea Angela și Cernopițcaia Elena.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Badali Vladimir, Cotelea Angelica și Cernopițcaia Elena,
se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic